

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 29. juni 2016
Enhed: Primær Sundhed, Ældrepolitik og Jura
Sagsbeh.: DEPSHM
Sagsnr.: 1606155
Dok. nr.: 125698

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 1. juni stillet følgende spørgsmål nr. 651 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 651:

”Ministeren bedes særskilt kommentere udtalelserne fra henholdsvis Diabetesforeningen, Hjerteforeningen, Nyreforeningen, Hjernesagen, Lungeforeningen, Gigtforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Scleroseforeningen og Parkinsonforeningen, som optræder i artiklen ”*Enige Patientforeninger: Sundhedsvæsenet hjælper ikke dårligt stillede patienter godt nok*” af 31. maj 2016. Derudover bedes ministeren redegøre for, hvordan regeringen har tænkt sig at gøre noget ved de problemer, som patientforeningerne peger på?”

Svar:

Diabetesforeningen, Hjerteforeningen, Nyreforeningen, Hjernesagen, Lungeforeningen, Gigtforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Scleroseforeningen og Parkinsonforeningen peger på en række problemstillinger, der gør sig gældende for de dårligst stillede patienter. Problemstillingerne kan sammenfattes i fire temaer, som jeg hermed vil kommentere på.

1. Patienter skal behandles forskelligt, hvis de skal stilles lige

Diabetesforeningen påpeger blandt andet, at der ofte gives standardbehandling og standardsvar, og at behandlingen dermed ikke afspejler den enkelte patients behov. En udmelding de øvrige patientforeningers udtalelser bekræfter. Det bliver i øvrigt af Diabetesforeningen bemærket, at borgere med højere uddannelse kommer mere til speciallæge og får en mere specialiseret behandling end kortuddannede.

Jeg vil gerne understrege, at det er en helt central opgave for den enkelte læge eller sygeplejerske at sikre behandling af høj fagligt niveau til alle patienter - uanset uddannelse eller beskæftigelse. Det er aldrig patientens opgave selv at sikre, at de får den rette behandling eller bliver henvist eksempelvis til en speciallæge. Det er et helt grundlæggende princip i det danske sundhedsvæsen, at alle patienter skal kunne have tillid til, at sundhedsvæsenet tager hånd om dem, når de har behov for det.

Nå det er sagt, er jeg også helt bevidst om, at der er patienter, som har behov for særlig støtte i deres forløb og i at navigere i sundhedssystemet.

Det er min ambition, at vores sundhedsvæsen skal være indrettet på en måde, som tager højde for vores forskelligheder. Vi skal blive langt bedre til at behandle forskelligt og møde patienterne, hvor de er, fordi vi er forskellige som mennesker og har forskellige ressourcer. Jeg er helt enig i, at det er en forudsætning for, at vi kan sikre lige muligheder for alle.

2. Vi skal være bedre til at kommunikere på et sprog, der kan forstås

Hjerteforeningen, Diabetesforeningen, Nyreforeningen, Hjernesagen, Lungeforeningen, Gigtforeningen, Kræftens Bekæmpelse og Scleroseforeningen fremhæver alle, at de dårligst stillede patienter ofte har svært ved at finde rundt i sundhedsvæsenet og at forstå de fagudtryk, de hører hos lægen og på sygehuset eller har svært ved at stille de rigtige spørgsmål til behandlingen.

Vi ved, at god dialog og kommunikation mellem patienten og det sundhedsfaglige personale er helt afgørende for et godt behandlingsforløb. Det forudsætter, at dialogen sker med udgangspunkt i den enkelte patient og på patientens præmisser.

Jeg vil gerne understrege, at det er vigtigt, at vi i sundhedsvæsenet taler til borgeren i et sprog, som borgeren kan forstå. Som det fremgår af temaet ovenfor har patienter ofte forskellige forudsætninger for at navigere i et til tider komplekst sundhedsvæsen. Det er vigtigt, at alle borgere mødes som individer og ikke bare som et nummer i rækken. Det betyder også, at vi som sundhedsvæsen skal yde en ekstra indsats over for de borgere, som er udsatte eller har brug for ekstra støtte.

3. Patienter og pårørende skal inddrages i højere grad

Hjerteforeningen påpeger blandt andet, at de dårligst stillede patienter ofte bliver inddraget i mindre grad i deres egen behandling end velstillede patienter.

Det er en helt central forudsætning for et godt behandlingsforløb, at det tager udgangspunkt i den enkelte patients behov og forudsætninger. Det betyder, at personalet skal sætte patienten er centrum for behandlingen og inddrage patienten i forløbet. Det handler eksempelvis om at støtte patienterne i at træffe beslutning om behandling – uanset hvilken patient, der måtte være tale om. Men det handler også om, at forløbet tilrettelægges med udgangspunkt i det enkelte menneske og med udgangspunkt i det liv, som patienten ønsker at leve og ud fra de forudsætninger, som det enkelte menneske har. Styrket patientinddragelse er et af de otte nationale mål, som regeringen lancerede sammen med Danske Regioner og KL den 29. maj i år.

Jeg mener, at det er vigtigt, at netop patientinddragelse er et af de få, ambitiøse nationale mål for vores fælles sundhedsvæsen, netop for at markere at sundhedsvæsenet er til for borgerne og ikke omvendt.

4. Der skal sikres bedre sammenhæng i behandlingsforløb på tværs af sektorer

Derudover påpeges det, at der er behov for en tæt koordinering omkring patientforløb, der går på tværs af sektorer eller forløb på tværs af sundheds-, sociale- og beskæftigelsesmæssige tilbud.

Dette er ligeledes en vigtig dagsorden for mig og for regeringen. Vi skal sikre, at borgere og patienter med tværgående forløb kan opnå et mere sammenhængende og borgernært behandlingsforløb af høj kvalitet.

Derfor er det vigtigt, at man også ude i kommunerne er klar til at nedbryde silotænkningen og skabe sammenhængende indsatser for borgerne på tværs af fagområder.

Endelig spørges der, hvordan regeringen har tænkt sig at gøre noget ved de problemer, som patientforeningerne peger på.

Regeringens har løftet sundhedsområdet med i alt 2,4 milliarder kr. i 2016 og dermed afsat væsentligt flere midler til styrkelse af sundheden end den tidligere regering.

Regeringen har derudover sammen med KL og Danske Regioner lanceret 8 nationale mål, som sætter en retning for det danske sundhedsvæsen. Målene skal være med til at sikre, at det danske sundhedsvæsen leverer en indsats af høj kvalitet for alle borgere og patienter – uanset postnummer, indkomst og uddannelse.

Regeringen har styrket patienters rettigheder, så alle, der bliver henvist til et sygehus, uanset fysisk eller psykisk lidelse får en 30-dages udrednings- og behandlingsret. Dermed sikrer vi, at det ikke kun er de ressourcestærke og dem med en stor pengepung, der kan blive udredt og behandlet hurtigt på et privathospital, hvis det offentlige sygehusvæsen ikke kan overholde fristerne på én måned.

Regeringen har nedsat et lægedækningsudvalg, som skal være med til at sikre, at der er kvalificerede lægefaglige kompetencer tilgængelige i hele landet.

Regeringen har afsat 250 mio. kr. til en national lungesatsning, som blandt andet skal føre til tidligere opsporing af fx lungesygdommen KOL. Det er især vigtigt i forhold til socialt udsatte borgere, som oftere er rygere og derfor er i særlig risiko for at udvikle KOL.

Regeringen har afsat 1,2 mia. kr. til en ny handlingsplan for ældre medicinske patienter, som skal medvirke til at sikre, at sundhedsvæsenet tager ekstra hånd om især svage og sårbare ældre borgere, og at patientens ønsker og behov er i fokus.

Regeringen har nedsat et udvalg for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, som skal se på, hvordan borgere og patienter med tværgående forløb kan opnå et mere sammenhængende og borgernært behandlingsforløb af høj kvalitet. Her er især fokus på ældre medicinske patienter, borgere med kroniske sygdomme og borgere med psykiske lidelser, herunder også personer med både psykiske lidelser og misbrugsproblemer – altså borgere, som er særligt udsatte, og som har brug for ekstra støtte i sundhedsvæsenet.

Og endelig har regeringen afsat midler til et program for Aktiv Patientstøtte, hvor sårbare borgere med én eller flere kroniske sygdomme får tilknyttet en sygeplejerske, der kan følge og hjælpe borgeren i sygdomsforløbet.

Alle disse initiativer har regeringen igangsat i løbet af det år, vi har siddet på regeringsmagten. Det er derfor mit håb og min ambition, at vi i løbet af vores regeringsperiode får skabt et sundhedsvæsen, som er endnu mere lige, end det var, da vi overtog posten i 2015.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Sandra Husted Manata